

OBSAH

1. ČASŤ

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY..... 13

1.1 Z histórie slovenského parlamentarizmu..... 13

Korene slovenského parlamentarizmu v Uhorsku 13

Prvá Slovenská národná rada (1848) a Slovenské povstanie..... 14

Politické aktivity Slovákov do roku 1918..... 14

Slovenská reprezentácia v Česko-Slovensku (1918 – 1939)..... 16

Prvá Slovenská republika a slovenský snem (1939 – 1945)..... 17

Slovenská národná rada v systéme centralizmu (1945 – 1989)..... 18

Demokratická revolúcia a vznik Slovenskej republiky (1989 – 1993)..... 20

1.2 Národná rada Slovenskej republiky v I. – VIII. volebnom období (1994 – 2020)..... 21

Predčasné parlamentné voľby 1994 21

Parlamentné voľby 1998 22

Parlamentné voľby 2002 23

Predčasné parlamentné voľby 2006 24

Parlamentné voľby 2010 25

Predčasné parlamentné voľby 2012 26

Parlamentné voľby 2016 27

Parlamentné voľby 2020 28

1.3 Ústavná pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky..... 29

2. ČASŤ

POSTAVENIE A PRÁCA POSLANCA

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY..... 32

2.1 Mandát poslanca národnej rady..... 32

Overenie mandátu 32

Sťažnosť proti overeniu/neovereniu mandátu..... 33

Sľub poslanca 33

Porušenie sľubu 34

Slobodný mandát..... 35

Inkompatibilita 36

Neuplatňovanie mandátu..... 36

Zánik mandátu..... 38

Náhradník 39

2.2 Poslanecká imunita..... 39

Hlasovanie 39

Výroky 39

Priestupková imunita a trestnoprávna imunita..... 40

Právoplatné odsúdenie	42
Svedectvo	42
Etický kódex.....	42
2.3 Funkcionári a orgány národnej rady	42
Predseda národnej rady	42
Voľba.....	42
Ústavné právomoci predsedu národnej rady	43
Ďalšia pôsobnosť	44
Podpredsedovia národnej rady	45
Poslanecké grémium	45
Poslanecké kluby.....	45
Utvorenie klubu.....	46
Zabezpečenie klubu.....	46
Oprávnenia klubu	47
Výbory národnej rady.....	48
Zriaďovanie výborov.....	48
Voľba členov výborov.....	49
Výnimka	49
Voľba funkcionárov výborov.....	49
Vzťah k národnej rade.....	49
Európske záležitosti.....	50
Zákonodarná iniciatíva	50
Činnosť výboru.....	50
Návrhy a odporúčania výboru	51
Podnety a pripomienky	51
Správy.....	51
Vysvetlenia.....	52
Odborné posudky	52
Ústavnoprávny výbor NR SR.....	52
Výbor NR SR pre európske záležitosti	53
Osobitné kontrolné výbory.....	53
Komisie	53
Poslanecký prieskum.....	54
2.4 Platové a iné náležitosti poslanca národnej rady	54
Plat poslanca.....	54
Funkčné príplatky.....	56
Paušálne náhrady	56
Ďalšie paušálne náhrady.....	57
Poslanecké kancelárie, asistenti	57
Poistné	58
Práceschopnosť.....	58
Prídavky na deti.....	58
Pracovný pomer.....	58

Strata nárokov	59
Účasť poslancov na schôdzach	59
2.5 Rozpor záujmov pri výkone funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky	60
Získavanie výhod	60
Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií	61
Rozpor záujmov	63
Konanie vo veci rozporu záujmov	63
2.6 Vybrané ustanovenia niektorých zákonov týkajúce sa postavenia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky	66

3. ČASŤ

LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3.1 Dôvody prípravy návrhu zákona	71
3.2 Zákonodarná iniciatíva	72
3.3 Náležitosti návrhu zákona	73
Paragrafované znenie návrhu zákona	73
Dôvodová správa k návrhu zákona	73
3.4 Podanie návrhu zákona	74
Posúdenie návrhu zákona predsedom národnej rady	75
Stanovisko vlády k poslaneckému návrhu zákona	75
Zaradenie návrhu zákona do programu schôdze národnej rady	76
3.5 Prvé čítanie	77
Navrhovateľ a spravodajca	77
Všeobecná rozprava	77
Rozhodnutie národnej rady	77
Pridelenie návrhu zákona výborom	78
3.6 Druhé čítanie	79
Rokovanie o návrhu zákona vo výboroch	79
Spravodajca	79
Uznesenie výboru	80
Gestorský výbor	81
Spoločná správa výborov	82
Informácia o výsledkoch rokovania výborov	82
Rokovanie o návrhu zákona na schôdzi národnej rady	82
Späťvzatie návrhu zákona	84
3.7 Tretie čítanie	84
Opakované druhé čítanie	84
Hlasovanie na schôdzi národnej rady	85
Tajné hlasovanie	85
Hlasovanie	85
3.8 Prezidentské veto	86

3.9 Publikovanie zákona	87
Platnosť a účinnosť zákona	87
3.10 Osobitný postup pri rokovaní o niektorých návrhoch zákonov	87
Skrátené legislatívne konanie.....	87
Rokovanie o návrhu zákona o štátnom rozpočte	88
Rokovanie o medzinárodných zmluvách	88
3.11 Ústavný súd Slovenskej republiky a legislatívna činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	89

4. ČASŤ

KONTROLNÁ ČINNOSŤ NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY..... 91

4.1 Kontrolné právomoci, ktoré môže uplatňovať národná rada ako celok	92
Vyslovenie dôvery/nedôvery (vláde alebo jej členovi)	92
Rokovanie o programovom vyhlásení vlády	94
Správy.....	94
Povinnosť vlády zúčastňovať sa na schôdzach národnej rady a schôdzach výborov.....	95
4.2 Kontrolné právomoci, ktoré môžu uplatňovať orgány národnej rady	95
Kontrolná činnosť výborov	96
Osobitné kontrolné výbory.....	97
Poslanecký prieskum.....	98
4.3 Kontrolné právomoci, ktoré môžu uplatňovať individuálni poslanci Národnej rady Slovenskej republiky.....	99
Hodina otázok	99
Interpelácie	100
4.4 Štátny rozpočet, kontrola finančného hospodárenia štátu.....	103

5. ČASŤ

KREAČNÁ ČINNOSŤ NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY..... 105

5.1 Právny základ kreačnej činnosti národnej rady	105
5.2 Inštitúcie spadajúce pod kreačnú činnosť Národnej rady Slovenskej republiky	107
Disciplinárny senát.....	107
Generálny prokurátor	109
Komisár pre deti	110
Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím	111
Najvyšší kontrolný úrad	112
Národná banka Slovenska	113
Národný bezpečnostný úrad.....	114
Rada pre rozpočtovú zodpovednosť.....	115

Rada pre štátnu službu.....	116
Rada pre vysielanie a retransmisiu.....	118
Rozhlas a televízia Slovenska	120
Slovenský pozemkový fond	126
Sociálna poisťovňa	126
Súdna rada Slovenskej republiky	128
Špeciálny prokurátor	128
Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán	128
Tlačová agentúra Slovenskej republiky	129
Úrad na ochranu osobných údajov	131
Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti	132
Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb	135
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.....	136
Úrad pre verejné obstarávanie.....	138
Ústav pamäti národa.....	139
Ústavný súd SR	140
Verejný ochranca práv	141
Prehľad kreačnej činnosti národnej rady.....	142

6. ČASŤ

PÔSOBNOSŤ NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ZÁLEŽITOSTIACH EURÓPSKEJ ÚNIE..... 143

6.1 Úloha národných parlamentov 143

Žltá a oranžová karta	144
Červená karta.....	143
Politický dialóg	147
Zelená karta	148
Medziparlamentná spolupráca v EÚ	149
Parlamentná dimenzia predsedníctva v Rade EÚ	152

6.2 Spolupráca Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie 154

Ústavný zákon č. 397/2004 Z. z.....	154
-------------------------------------	-----

6.3 Výbor NR SR pre európske záležitosti 156

Zloženie výboru.....	157
Pôsobnosť výboru	158
Predbežné stanovisko	159
Stanovisko Slovenskej republiky	160
Správa o záležitostiach súvisiacich s členstvom SR v EÚ.....	161
Odbor pre európske záležitosti.....	161

7. ČASŤ

SPOLUPRÁCA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY S MEDZINÁRODNÝMI ORGANIZÁCIAMI A ICH PARLAMENTNÝMI ORGÁNMI 162

7.1 Medziparlamentné štruktúry v rámci medzinárodných organizácií . 162

7.2 Pôsobenie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v medzinárodných inštitúciách 164

Parlamentné zhromaždenie Rady Európy 164

Parlamentné zhromaždenie Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v
Európe 167

Medziparlamentná únia 169

Parlamentné zhromaždenie Severoatlantickej aliancie 172

Stredoeurópska iniciatíva 174

Parlamentné zhromaždenie Únie pre Stredomorie 176

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj 178

Parlamentné zhromaždenie Čiernomorskej hospodárskej spolupráce 179

8. ČASŤ

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY 181

8.1 Úlohy Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky 181

8.2 Vedúci Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky 182

8.3 Činnosť jednotlivých útvarov Kancelárie NR SR 183

PRÍLOHY 194

Príloha č. 1 Schéma legislatívneho procesu

Príloha č. 2 Kontrolná činnosť NR SR - vybrané správy materiály

Príloha č. 3 Kreačná činnosť NR SR - prehľad